

Column

Matthijs Kaaks

Lege-boedel-curatoren

Het symposium van Insolad, de vereniging voor insolventiespecialisten, was driemaal overtekend. Dat kwam door de titel: 'Hoe Haal Ik Geld Uit Een Lege Boedel?'

De lege-boedel-curatoren dromden massaal samen in het zaaltje in Den Haag. Ze waren benieuwd naar het wondermiddel dat geld in het laatje zou brengen en het was een behoorlijke ontgoocheling toen bleek dat het vooral een retorische vraag betrof.

Onder curatoren is armoe troef. Tragisch zijn vooral de nieuwkomers die de teruglopende M&A praktijk net hebben verwisseld voor het curatorschap. Ze voelen zich bedrogen. De voormalige sectiegenoten wijzen maandelijks meesmuilend naar hun tegenvallende omzetcijfers. Er blijkt weinig te kloppen van de goudomrande verhalen over vette boedels waar je met een vork in je hand maanden op kan blijven schrijven. Vergeet het maar. De toegeschoven boedels zijn vaak niet meer dan kale botten waar geen hond nog aan wil kluiwen. Hierover is publiekelijk alarm geslagen.

Deze ernstige misstand was dan ook het gesprek van de dag. Er werd vakkundig geklaagd. Er zijn zelfs curatoren die gemiddeld werken voor slechts 100 per uur.

'We zijn toch geen loodgieters', zei er een.

'Ik voel me soms net een asielzoekersadvocaat', zei een insolventiespecialist met een vlinderstrik.'

'Die krijgt tenminste nog een toevoeging', wierp een ander tegen. 'Kunnen ze ons niet suppleren? Het is dat ik de uren van mijn secretaresse declareer. Anders haal ik mijn target never nooit dit jaar.'

'Nee dan vijftien jaar geleden,' zei de vlinderstrik en hij toonde de forse Rolex aan zijn pols. 'Een van mijn eerste faillissementen. Een juwelierszaak. Kom er nu maar eens om. En als je een keer een meevallertje hebt, zit iedereen je op de vingers te kijken.'

Na de pauze stond Marc – the Shark – Udink op het programma, de supercurator uit Den Haag. Vooral bekend geworden in de jaren negentig als curator van Patty Brard, wier geveilde broekjes samen met de knuffels van haar dochter destijds nog een behoorlijk honorarium opleverden.

'In elke boedel is wel wat te vinden.' Zo maakte hij duidelijk. 'Maar zoek niet alleen in de keukenkastjes.' Hij haalde een groot stanleymes uit zijn binnenzak dat hij demonstratief in- en uitschoof. 'Snij de voeringen en matrassen open. Kijk in de kussens. Wring die boedel uit.'

Want leeg is niet altijd leeg!', riep hij profetisch.

En zo gingen de lege-boedel-curatoren hoopvol gestemd weer aan de slag.

Elies Steyger

Foto: Gerrit Jan Pulles

Maakt het gemeenschapsrecht de praktijk gecompliceerder?

Van der Wal: 'Het heeft het stempel ontoegankelijk te zijn. Fysiek was het dat vroeger zeker. Als er een nieuwe richtlijn of uitspraak van het Europese Hof van Justitie in Luxemburg was verschenen, moest je maar zorgen dat je een kopietje te pakken kreeg. Nu is alles online beschikbaar. Inhoudelijk is het recht vaak verspreid over een wirwar aan rechtsbronnen: primair recht, basisverordeningen, uitvoeringsrichtlijnen, besluiten. Dat is soms aardig complex.'

Steyger: 'Als je weet waar je moet zoeken is een Europese zaak niet gecompliceerder dan bijvoorbeeld een grote civiele zaak. Maar advocaten moeten wel gevoel krijgen voor het cultuurverschil tussen de twee rechtstelsels. Oog hebben voor de verhouding tussen nationaal en Europees recht. De nationale wet en de bedoeling van de Nederlandse wetgever minder centraal stellen als ze strijden met Europese regels. De perceptie moet niet zijn "de richtlijn is in strijd met de wet", nee, het EU-recht gaat voor.'

Marieke van Eik: 'Maar het biedt ook nieuwe moge-

lijkheden. Als ik met Nederlands recht niet verder kom, kijk ik altijd wat Europa me nog te bieden heeft.'

Hoe is het gesteld met de kennis van advocaten?

Elies Steyger: 'Van een deel van de kantoren die zich profileren als specialist Europees recht betwijfel ik of dat ook zo is. Ik zie nog vaak dat vakgenoten in procedures goede Europeesrechtelijke argumenten laten liggen. Maar met name bij grote en middelgrote kantoren is het inmiddels een serieus specialisme.'

Gerard van der Wal: 'In vergelijking met veel andere Europese landen is de kennis goed. Ook het besef dat het Europese gemeenschapsrecht in feite altijd is gericht op één uitkomst: het Europese ideaal van een gemeenschap van landen en belangen, dringt bij advocaten steeds beter door. Al leidt dat nationaal nog wel eens tot onbegrip. Bijvoorbeeld toen het Hof in Den Haag vorig jaar bepaalde dat een door de regering voorgestelde fijnstof tax streed met Europese regelgeving en niet mocht worden ingevoerd. De tax liep vooruit op komende EU-milieu-regels, maar belemmerde de

verkoop van elders in de EU toegestane dieselauto's. Het is voor sommigen nog wenen dat het belang van de gemeenschappelijke markt prevaleert boven nationale maatregelen, hoe goed die ook zijn bedoeld.'

Marieke van Eik: 'Het is regelmatig pionieren. Ik voer procedures voor het Europese Hof van Justitie in Luxemburg voor cliënten die op een Europese zwarte lijst zijn gezet wegens vermeende terroristische activiteiten. Die zaken gaan voor een deel over de bescherming van grondrechten in het gemeenschapsrecht. Daar is beperkte rechtspraak en literatuur over en ik heb weer heel wat uren moeten studeren. Maar het is prachtig om iets aan het recht toe te kunnen voegen.'

En weet de rechterlijke macht inmiddels genoeg van Europees recht?

Van Eik: 'Vreemdelingenrecht is goed ingevoerd. De Afdeling bestuursrecht-spraak van de Raad van State

zou wel wat vaker een prejudiciële vraag aan het Hof van Justitie mogen stellen. Regelmatig is de interpretatie van een Europese regel niet eenduidig en dan is er behoefte aan uitleg vanuit Luxemburg.'

Van der Wal: 'Bij rechtbanken is men zich absoluut bewuster geworden van de relevantie van het gemeenschapsrecht. Al zie je in vonnissen nog wel dat specialistische betogen net niet volledig zijn begrepen.'

Steyger: 'Ik heb goede ervaringen bij specifieke rechters. Het CBB en de Rechtbank Rotterdam bijvoorbeeld. Elders wisselt de kennis en worden vaak Europeesrechtelijke argumenten toch naar Nederlands recht beslist.'

Kunnen advocaten een praktijk draaien met alleen Europees recht?

Marieke van Eik: 'Veel gemeenschapsrecht wordt geschreven om uiteindelijk te worden omgezet in nationaal recht. Andere regels werken

door in onze rechtsorde via Nederlandse procedureregels. Nederlands recht blijft relevant. En als ik alleen nog maar Europees zou werken, zou ik mijn snelle Nederlandse procespraktijk gaan missen.'

Gerard van der Wal: 'Ook in Brussel werken we met nationaal recht. Zaken hebben hun oorsprong tenslotte bijna altijd in het recht van een lidstaat. Maar het belang van het recht moet af en toe worden genuanceerd. Ik ben opgeleid door Willy Alexander, een van de pioniers op het gebied van het Europese recht in Nederland. Ik denk nog weleens terug aan de belangrijke les die ik van hem leerde: dat ook in juridisch complexe zaken de feiten vaak van doorslaggevend belang zijn dan het recht. Ongeacht het toepasselijke recht.'

Elies Steyger: 'Ik schat dat in tachtig procent van mijn zaken Europees gemeenschapsrecht een grote rol speelt. Dus dat komt in de buurt. Een aantal rechtsgebieden

Gerard van der Wal

is nog bijna helemaal Nederlands en zal dat nog wel even blijven, zoals huurrecht of faillissementsrecht. Maar ik vind wel dat een advocaat iets van Europees recht moet weten om juridisch goed te functioneren. En dat leer je niet in één PAO-cursusje. Aan het kweken van een Europese denkwijze moet je vroeg beginnen, of lang werken.'

Commissie cassatie in belang der wet vraagt uitspraken

De door P-G bij de Hoge Raad, mr. J.W. Fokkens, ingestelde Commissie cassatie in het belang der wet (bestaande uit mr. R.A.A. Duk, mr. M.M. Olthof, prof. mr. J.B.M. Vranken en mr. A.J.P. Schild) heeft tot taak 'te bezien op welke wijze een ruimere toepassing van het rechtsmiddel

cassatie in het belang der wet kan worden bevorderd'. Daarom nodigt ze eenieder uit 'uitspraken onder de aandacht van de commissie te brengen die zich zouden lenen voor cassatie in het belang der wet, gelet op het belang van de rechtseenheid en/of de rechtsontwikkeling'. Per adres: secretaris van de Commissie cassatie in het belang der wet, mr. A.J.P. Schild, Hoge Raad der Nederlanden, Postbus 20303, 2500 EH Den Haag.

(advertenti)

KB
systeemappen

gratis proefmap?
0252-241300

Pletterij 11
2211 JT
Noordwijkerhout
kb@systeemappen.nl
www.systeemappen.nl

De Trias dossiermap
"DE NIEUWE MAP VOOR DE ADVOCATUUR"

Prijzen vanaf
€49,50
p/100 stuks
excl. BTW

6 cm

■ 12 KLEUREN
■ ELASTIEK
■ ONVERSLIJTBAAR